

บทที่ 5

สรุปอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินการดำเนินงานห้องสมุดโรงเรียนยุพราชวิทยาลัย และได้ข้อมูลที่ใช้เป็นแนวทางปรับปรุงห้องสมุดโรงเรียนยุพราชวิทยาลัยให้ได้ตามเกณฑ์มาตรฐานห้องสมุดโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประชากรที่ศึกษาคือผู้บริหาร ครูบรรณารักษ์ ครูผู้สอนและนักเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบประเมินตามเกณฑ์การประเมินและแนวทางการให้คะแนน มาตรฐานห้องสมุดโรงเรียน ตามมาตรฐานห้องสมุดและตัวบ่งชี้เพื่อการพัฒนาคุณภาพห้องสมุดโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2552 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน นำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

การประเมินการดำเนินงานห้องสมุดโรงเรียนยุพราชวิทยาลัย ตามเกณฑ์การประเมินห้องสมุดโรงเรียนสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ 2552

ผลการประเมินการดำเนินงานห้องสมุดของโรงเรียนยุพราชวิทยาลัย โดยผู้บริหาร ครูผู้สอน และครูบรรณารักษ์แบ่งเป็น 4 หมวดหลัก สรุปได้ดังนี้หมวดที่ 1 มาตรฐานด้านผู้บริหาร พบว่ามีระดับการประเมินการดำเนินงานห้องสมุดทุกเรื่องในระดับดีส่วนหมวดที่ 2 มาตรฐานด้านครูพบว่า มีระดับการประเมินการดำเนินงานห้องสมุดทุกเรื่องในระดับดี ในหมวดที่ 3 มาตรฐานด้านผู้เรียนพบว่า มีระดับการประเมินการดำเนินงานห้องสมุดทุกเรื่องในระดับดีและหมวดที่ 4 มาตรฐานด้านทรัพยากรสารสนเทศพบว่า มาตรฐานที่ 1 ทรัพยากรสารสนเทศประเภทวัสดุตีพิมพ์พบว่า มีระดับการประเมินการดำเนินงานห้องสมุดทุกเรื่องในระดับดี และมาตรฐานที่ 2 ทรัพยากรสารสนเทศประเภทวัสดุไม่ตีพิมพ์พบว่า มีระดับการประเมินการดำเนินงานห้องสมุดทุกเรื่องในระดับดีมาก

ภาพรวมของคะแนนเฉลี่ยจากการประเมินการดำเนินงานห้องสมุดของโรงเรียนยุพราชวิทยาลัย โดยผู้บริหารครูผู้สอนและครูบรรณารักษ์พบว่า การประเมินการดำเนินงานห้องสมุดของโรงเรียนยุพราชวิทยาลัย ของผู้บริหารและครู พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณารายด้าน ผลเป็นดังนี้ หมวดที่ 1 มาตรฐานด้านผู้บริหาร โดยรวมอยู่ในระดับดี ส่วนหมวดที่ 2 มาตรฐานด้านครู โดยรวมอยู่ในระดับดีในหมวดที่ 3 มาตรฐานด้านผู้เรียน โดยรวมอยู่ในระดับดีและหมวดที่ 4 มาตรฐานด้านทรัพยากรสารสนเทศ โดยรวมอยู่ในระดับดี

ผลการประเมินการดำเนินงานห้องสมุดของโรงเรียนยุพราชวิทยาลัย โดยผู้เรียน แบ่งเป็น 3 หมวดหลัก สรุปได้ดังนี้ หมวดที่ 2 มาตรฐานด้านครูพบว่า มีระดับการประเมินการดำเนินงานห้องสมุดทุกเรื่องในระดับดีมาก ส่วนหมวดที่ 3 มาตรฐานด้านผู้เรียนพบว่า มีระดับการประเมินการดำเนินงานห้องสมุดทุกเรื่องในระดับดี และหมวดที่ 4 มาตรฐานด้านทรัพยากรสารสนเทศ พบว่า มีระดับการประเมินการดำเนินงานห้องสมุดทุกเรื่องในระดับดีมาก

ภาพรวมของคะแนนเฉลี่ยจากการประเมินการดำเนินงานห้องสมุดของโรงเรียนยุพราชวิทยาลัย โดยผู้เรียนพบว่า การประเมินการดำเนินงานห้องสมุดของโรงเรียนยุพราชวิทยาลัย ของผู้บริหารและครู พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก เมื่อพิจารณารายด้าน ผลเป็นดังนี้ หมวดที่ 1 มาตรฐานด้านผู้บริหาร โดยรวมอยู่ในระดับดี ในหมวดที่ 2 มาตรฐานด้านครู โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก ส่วนหมวดที่ 3 มาตรฐานด้านผู้เรียน โดยรวมอยู่ในระดับดีและหมวดที่ 4 มาตรฐานด้านทรัพยากรสารสนเทศ โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก

ปัญหาและข้อเสนอแนะการดำเนินงานห้องสมุดระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนยุพราชวิทยาลัย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูบรรณารักษ์และครูผู้สอนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ด้านผู้บริหาร พบว่าการจัดสรรงบประมาณให้ห้องสมุดยังไม่เพียงพอ ข้อเสนอแนะคือ ควรพัฒนาห้องสมุดให้เป็นสากลและมีความทันสมัยให้มากขึ้น ในด้านครูบรรณารักษ์ พบว่า การขาดการประชาสัมพันธ์ห้องสมุดให้กว้างขวาง ข้อเสนอแนะคือ ควรมีการประชาสัมพันธ์ห้องสมุดอย่างกว้างขวาง ทั้งสื่อ แผ่นพับ ประกาศ หรือทางอินเทอร์เน็ตทั้งด้านครูผู้สอน พบว่า การไม่กระตุ้นให้นักเรียนไปใช้ห้องสมุดให้มาก ข้อเสนอแนะคือ ควรกระตุ้นปลุกฝังให้นักเรียนใช้ห้องสมุดให้มากขึ้น ควรเสริมในรายวิชาสืบค้นสำหรับด้านนักเรียนเกี่ยวกับความสามารถในการรับรู้ เข้าถึง และใช้ประโยชน์จากสารสนเทศ พบว่า การที่นักเรียนไม่สามารถใช้สารสนเทศได้อย่างถูกต้อง ไม่รู้ ไม่เข้าใจ ข้อเสนอแนะคือ ควรให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากสารสนเทศ ส่วนในด้านนักเรียนเกี่ยวกับการใฝ่รู้ใฝ่เรียนและนิสัยรักการอ่าน พบว่า นักเรียนมีความสนใจใฝ่เรียนรู้น้อยลงข้อเสนอแนะคือ ควรจัดห้องสมุดให้เป็นแหล่งเรียนรู้ที่น่าสนใจ ทุก ๆ ด้านจนถึงคุณนักเรียนเข้าไปใช้บริการได้ และด้านทรัพยากรสารสนเทศ ประเภท

วัสดุตีพิมพ์ พบว่า การจัดเรียงบนชั้นไม่เป็นระเบียบ ค้นหายากข้อเสนอแนะคือ เจ้าหน้าที่ห้องสมุด/นักเรียนช่วยงาน ต้องให้ความสำคัญและหมั่นตรวจสอบชั้นหนังสืออย่างสม่ำเสมอ

ปัญหาและข้อเสนอแนะการดำเนินงานห้องสมุดระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนยุพราชวิทยาลัย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ตามความคิดเห็นของผู้เรียนด้านครบบรรณารักษ์ ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือการจัดหมวดหมู่ของหนังสือและการส่งเสริมกิจกรรมต่าง ๆ ข้อเสนอแนะคือ ควรจัดหมวดหมู่หนังสือให้เรียบร้อยและช่วยเพิ่มการส่งเสริมกิจกรรมให้เพิ่มขึ้นมากกว่านี้ ในส่วนของครูผู้สอน ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การประเมินผลการจัดกิจกรรมการอ่าน ข้อเสนอแนะคือ ควรประเมินนิสัยการรักการอ่านของนักเรียนให้มากกว่านี้ และในด้านนักเรียนเกี่ยวกับความสามารถในการรับรู้ เข้าถึง และใช้ประโยชน์จากสารสนเทศ ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การที่นักเรียนไม่เข้าใจการใช้ประโยชน์จากสารสนเทศ ข้อเสนอแนะคือ ควรปรับปรุงแลดูแลจากการใช้ประโยชน์สารสนเทศให้ดีขึ้นกว่าเดิม อีกทั้งในด้านนักเรียนเกี่ยวกับการใฝ่รู้ใฝ่เรียน และนิสัยรักการอ่านประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การที่นักเรียนบางคนไม่สนใจที่จะค้นคว้าหาความรู้ ไม่ใฝ่รู้ใฝ่เรียน แต่นักเรียนบางคนมีนิสัยรักการอ่าน ข้อเสนอแนะคือ ควรจะให้นักเรียนที่ไม่ตั้งใจใฝ่รู้ใฝ่เรียน ได้พัฒนาตนเองให้ดีขึ้น และหมั่นเข้าห้องสมุดบ่อย ๆ เพื่อให้มีนิสัยรักการอ่านเพิ่มมากขึ้นสำหรับด้านทรัพยากรสารสนเทศประเภทวัสดุตีพิมพ์ เช่น หนังสือ วาสาร ฯลฯ ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ หนังสือบางเล่มใช้งานไม่ได้เกิดการชำรุด ข้อเสนอแนะคือ ควรจัดหาซื้อหนังสือเล่มใหม่แทนเล่มเก่าหรือซ่อมแซมหนังสือให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ และในด้านทรัพยากรสารสนเทศประเภทวัสดุไม่ตีพิมพ์ เช่น ลูกโลก วิดีทัศน์ ฯลฯ ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การมีวัสดุไม่ตีพิมพ์น้อย ข้อเสนอแนะคือ ควรซื้อเพิ่มเติมให้เพียงพอต่อการใช้งานของนักเรียน

อภิปรายผล

จากการศึกษาครั้งนี้ทำให้ทราบถึงการปฏิบัติงานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการประเมินการดำเนินงานห้องสมุดของโรงเรียนยุพราชวิทยาลัย ซึ่งมีประเด็นที่น่าสนใจนำมาอภิปรายได้ดังนี้

1. หมวดที่ 1 มาตรฐานด้านผู้บริหารจากปัญหาและข้อเสนอแนะที่พบว่าควรจัดสรรงบประมาณให้ห้องสมุดอย่างพอเพียง การบริหารงานด้านงบประมาณในห้องสมุดเพื่อจัดซื้อหนังสือหรือปรับปรุงให้ห้องสมุดมีความทันสมัยยังมีน้อยโรงเรียนมีโครงการพิเศษมาก ทำให้การบริหารโรงเรียนเน้นไปที่โครงการพิเศษ ห้องสมุดโรงเรียนจึงไม่ได้ถูกกำหนดให้เป็นนโยบายที่จะพัฒนาอย่างชัดเจนการสนับสนุนและการวางแผนนโยบายในการดำเนินงานห้องสมุดยังล่าช้า และมีลำดับขั้นตอนที่มาก จึงอาจต้องใช้เวลาในการบริหารจัดการให้ทันสมัย รวดเร็วและมีคุณภาพทั้งนี้ อาจเป็นเพราะโรงเรียนยังมีการวางแผนพัฒนาห้องสมุดที่ไม่ชัดเจน โดยเฉพาะการจัดทำแผนกล

ยุทธที่มุ่งเน้นการพัฒนาห้องสมุดและแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนที่มีแผนงานโครงการกิจกรรมรองรับอย่างชัดเจนเพื่อการพัฒนาอย่างจริงจัง สอดคล้องกับงานวิจัยของ สายใจ หลวงเมือง (2550 : หน้า 82 –88) ก็ได้ศึกษาการพัฒนาการดำเนินงานห้องสมุดโรงเรียนบ้านหม้อทอง อำเภอเดชอุดม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 พบว่า ควรมีการปรับปรุงสภาพบริบทของห้องสมุดอย่างต่อเนื่อง โดยการสนับสนุนงบประมาณมาส่งเสริมการจัดซื้อจัดหาเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาเสริมสร้างให้เกิดเป็นแหล่งเรียนรู้ที่ทันสมัยต่อไป

2. หมวดที่ 2 มาตรฐานด้านครูจากปัญหาและข้อเสนอแนะที่พบว่าครูบรรณารักษ์ขาดการประชาสัมพันธ์ห้องสมุดให้กว้างขวางการนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ในห้องสมุดยังมีน้อย อาจเนื่องจากบรรณารักษ์ที่มียังขาดความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีครูบรรณารักษ์ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่พิเศษอื่นมาก ทำให้ไม่ได้ปฏิบัติงานห้องสมุดอย่างเต็มที่ควรจัดกิจกรรมส่งเสริมการรักการอ่านอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอควรกระตุ้นให้นักเรียนไปใช้ห้องสมุดให้มากครูผู้สอนเองยังมาใช้บริการห้องสมุดน้อย อาจเป็นเพราะมีหนังสือที่ตรงตามความสนใจหรือการจัดการเรียนการสอนน้อย หรือหนังสือเก่า ไม่น่าใช้ บางครั้งนำนักเรียนเข้าห้องสมุด โดยไม่ได้แจ้งบรรณารักษ์ล่วงหน้า ทำให้ไม่ได้รับความสะดวกในการใช้สื่อต่าง ๆ ของห้องสมุดครูผู้สอนไม่มีเวลาว่างเพื่ออ่านหนังสือหรือศึกษาค้นคว้าความรู้รอบตัวและการผ่อนคลาย ส่วนใหญ่จะศึกษาเฉพาะในวิชาการที่ตนเองสอนเท่านั้นครูบางคนมีงานมากเกินไปไม่มีเวลาศึกษาความรู้รอบตัวการจัดหมวดหมู่ของหนังสือและการส่งเสริมกิจกรรมต่าง ๆ ปัญหาการจัดแผนงาน โครงการพัฒนาห้องสมุดที่มีการกำหนดเป้าหมายหรือจุดประสงค์ที่ชัดเจน มีการกำหนดโครงสร้างการปฏิบัติงานมีครูบรรณารักษ์ในห้องสมุดน้อย จึงดูไม่ทั่วถึง เช่น นักเรียนบางคนนอนหลับ เล่นเกม ไม่มีบรรณารักษ์นักเรียนส่วนใหญ่เป็นครูนักเรียนไม่อ่านหนังสือไม่ค่อยได้ใช้ห้องสมุดเพื่อการสืบค้นข้อมูลความรู้เพิ่มเติมเนื่องจากการเดินทางมาใช้ห้องสมุดและการควบคุมนักเรียนใช้เวลานาน ซึ่งจะทำให้เสียเวลาในการสอนไปมากกว่าเดิมสอดคล้องกับงานวิจัยของรังสี พลสระคู (2547 : หน้า 87 -95) ได้ศึกษาการพัฒนาการดำเนินงานห้องสมุดด้านการบริการ โรงเรียนบ้านตาเหลวโนนหมากแงว อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัยพบว่าปัญหาครูประจำห้องสมุดโรงเรียนขาดความรู้ความเข้าใจในด้านบริการอ่านและยืมอย่างเสรีด้านการแนะนำและช่วยเหลือในการอ่าน งานเทคนิคห้องสมุดและครูไม่ให้ความสำคัญของห้องสมุด ทำให้การดำเนินงานห้องสมุดยังไม่มีประสิทธิภาพ และเมื่อมีการประชุมปรึกษาหารือในกลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า นำไปสู่ความเข้าใจปัญหาร่วมกันอย่าง

3. หมวดที่ 3 มาตรฐานด้านผู้เรียน ปัญหาและข้อเสนอแนะที่พบว่านักเรียนไม่สามารถใช้สารสนเทศได้อย่างถูกต้อง ไม่รู้ ไม่เข้าใจหนังสือน้อย และปริมาณผู้ยืมน้อย อาจเป็นเพราะว่านักเรียนสามารถมีหนังสือที่ต้องการใช้เองแล้วมีการประชาสัมพันธ์การใช้ห้องสมุดน้อยนักเรียน

บางคนรับรู้ไม่ทั่วถึงจากการใช้ประโยชน์สารสนเทศในการค้นคว้าทางคอมพิวเตอร์ซึ่งอินเทอร์เน็ตดี แต่ช้ามาก ซึ่งจะทำให้การค้นคว้าล่าช้าคอมพิวเตอร์มีจำนวนไม่เพียงพอ บางเครื่องก็เสียมีการใช้คอมพิวเตอร์หรือสารสนเทศทำอย่างอื่นนอกเหนือไปจากการสืบค้นหาความรู้ เช่น เล่นเกม เล่นเฟสบุค ดูโทรทัศน์ เป็นต้นเช่นเดียวกับงานวิจัยของ จริญญา จอมกลาง (2547 : หน้า 77-83) ได้ศึกษาการพัฒนาการดำเนินงานจัดระบบสารสนเทศงานวิชาการด้านห้องสมุด โรงเรียนบ้านธารประสาท อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมาผลการวิจัยพบว่าควรจัดให้มีการอบรมคอมพิวเตอร์พื้นฐานให้กับครูทุกคนในโรงเรียน ครูธุรการและครูวิชาการ ควรมีพื้นฐานด้านโปรแกรมที่ใช้จัดเก็บข้อมูลและประมวลผลข้อมูล เพื่อความถูกต้องเป็นระบบเพื่อง่ายต่อการจัดกระทำ วิเคราะห์ข้อมูลและการเรียกใช้ข้อมูล ได้อย่างสะดวกรวดเร็วและตรงกับการศึกษาของนิพนธ์ ทบวงศรี (2547 : 173 – 193) ได้ศึกษาการพัฒนาการดำเนินการจัดบริการห้องสมุด โรงเรียนบ้านหนองหล่ม อำเภอเมืองมหาสารคาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า เมื่อมีการจัดทาระบบห้องสมุดอัตโนมัติ สามารถจัดบริการสืบค้นข้อมูลสารสนเทศ ให้บริการด้านการยืมคืนมีความสะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้น และกระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมการเรียนรู้ให้แก่ผู้ใช้บริการ การจัดบริการมีความสะดวกเร็วทำให้ผู้ใช้บริการมีความพึงพอใจและนักเรียนมีความเรียนรู้ น้อยลงนักเรียนสนใจในสิ่งที่ไม่มีให้จากห้องสมุดนักเรียนมีหนังสืออ่านเองนักเรียนมีสนใจใฝ่ภาระงานมากจนไม่มีเวลาอ่านหนังสือนักเรียนไม่ใช้ห้องสมุดสำหรับการศึกษาค้นคว้า ควรจัดบรรยากาศให้เพียงพอต่อความต้องการ จัดมุมอ่านหนังสือให้เหมาะสมนักเรียนบางคนไม่สนใจที่จะค้นคว้าหาความรู้ ไม่ใฝ่รู้ใฝ่เรียน บางคนขาดความสนใจและขาดความรู้ที่ถูกต้องในเรื่องการจัดหมวดหมู่ และการค้นหาหนังสือตามหมวดหมู่ ทำให้ค้นหาหนังสือยาก การมีเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ทดแทนการหาข้อมูลหรือการเปิดอ่านจากหนังสือทั้งนี้เป็นเพราะว่าห้องสมุดยังอาจขาดโครงการ กิจกรรมเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์จูงใจการใช้ห้องสมุด และหรือประสานความร่วมมือกับครูผู้สอนในการจัดการเรียนรู้ โดยใช้ห้องสมุดเป็นฐานของการสืบค้นข้อมูลอย่างจริงจัง

4. หมวดที่ 4 มาตรฐานด้านทรัพยากรสารสนเทศ จากปัญหาและข้อเสนอแนะที่พบว่าการจัดเรียงบนชั้นไม่เป็นระเบียบ ค้นหาจากเนื่องจากไม่มีป้ายบอกอย่างชัดเจน และจำนวนหนังสือจะเพิ่มขึ้นตลอดเวลาโดยห้องสมุดต้องมีการจัดซื้อหนังสือมากขึ้น ตามความต้องการของผู้อ่านหนังสือบางเล่มอาจใช้งานไม่ได้ เกิดการชำรุดเกิดปัญหาการชำรุดต่างๆ เป็นบางครั้งบางคราวนักเรียนหรือผู้ที่เข้ามาใช้บริการจึงไม่สามารถใช้ได้วัสดุและสื่อประกอบการเรียนรู้ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ มีน้อยไม่มีหลากหลายประเภท ไม่ทันสมัยเพราะโรงเรียนยังขาดระบบในการจัดการเกี่ยวกับวัสดุ สื่อประกอบการเรียนรู้ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ ทั้งเรื่องการจัดซื้อที่ยังไม่เพียงพอต่อความต้องการ การจัดวางให้เหมาะสมค้นหาได้ง่าย การสืบค้นด้วยระบบคอมพิวเตอร์

สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทางการยุทธจักร คงคำ (2548 : หน้า 124 – 135) ได้ศึกษาการพัฒนาบุคลากรในการดำเนินงานห้องสมุดศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงาน จังหวัดกาญจนบุรี อำเภอเมือง ผลการวิจัยพบว่าปัญหาการปฏิบัติงานของบุคลากรห้องสมุดยังไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวิเคราะห์เลขหมู่การลงรายการ Worksheet การบันทึกข้อมูลลงในระบบจัดเก็บในการใช้ห้องสมุด ขาดการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ การให้บริการแก่คณะครู อาจารย์ นักเรียนและบุคลากรยังไม่เพียงพอต่อการให้บริการห้องสมุด ขาดการจัดทำบัตรรายการ การจัดระบบการบริหารงานห้องสมุด การสั่งซื้อหนังสือ เอกสารในห้องสมุดเพื่อเป็นเครื่องมือในการศึกษาค้นคว้า ยังไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษา ผลการประเมินการดำเนินงานห้องสมุดของ โรงเรียนยุพราชวิทยาลัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะจากผลการศึกษา

1.1 ด้านผู้บริหาร ควรพัฒนาห้องสมุดให้เป็นสากลและมีความทันสมัยให้มากขึ้น กำหนดนโยบายในการพัฒนาห้องสมุด/กิจกรรมส่งเสริมการอ่านของโรงเรียนอย่างชัดเจนให้มีคณะกรรมการพัฒนาห้องสมุด โรงเรียนในแต่ละปีและ มีการจัดระบบพัฒนาห้องสมุดให้รวดเร็วทันสมัยและมีคุณภาพ

1.2 ด้านครูบรรณารักษ์ ควรจัดหาบุคลากรที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะ เพื่อทำหน้าที่เป็นบรรณารักษ์ซึ่งจะสามารถจัดการระบบต่าง ๆ ได้ดีขึ้น เช่น การจัดหมวดหมู่หนังสือที่ถูกต้อง การจัดมุมการเรียนรู้ ส่งเสริมการอ่านในแต่ละห้องเรียนหรือห้องศูนย์การเรียนรู้ มีกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและมีการจัดแผนงาน โครงการพัฒนาห้องสมุดที่มีการกำหนดเป้าหมายหรือจุดประสงค์ที่ชัดเจน มีการกำหนดโครงสร้างการปฏิบัติงาน

1.3 ด้านครูผู้สอน ต้องกระตุ้น ปลุกไฟให้นักเรียนใช้ห้องสมุดให้มากขึ้น ควรเสริมในรายวิชาให้สืบค้นเพิ่มหนังสือตามความต้องการของกลุ่มสาระ เช่น ใ้ห้องประมาณตามความสำคัญของหมวด เพื่อไปเลือกซื้อหนังสือเองเพื่อนำมาเข้ามาใช้ในห้องสมุดโรงเรียน ประชาสัมพันธ์ให้ครูผู้สอนให้ปฏิบัติตามระเบียบห้องสมุดและมีการจัดตารางในการเข้าใช้ห้องสมุดควรประเมินนิสัยการรักการอ่านของนักเรียนให้มากกว่านี้

1.4 ด้านนักเรียนเกี่ยวกับความสามารถในการรับรู้ เข้าถึงและใช้ประโยชน์จากสารสนเทศ ควรจัดมุมที่เป็น ITให้นักเรียนไปศึกษาความต้องการได้โดยไม่จำกัดเวลา อย่างเช่นห้องสมุดตามมหาวิทยาลัยประชาสัมพันธ์และมีกิจกรรมจูงใจให้เข้าห้องสมุดมากขึ้นให้นักเรียนลงทะเบียนการใช้คอมพิวเตอร์ว่าให้สืบค้นเรื่องอะไร นานเท่าไร เพื่อให้คนอื่นได้ใช้งานต่อควร

ปรับปรุงแลดูแลจากการใช้ประโยชน์สารสนเทศให้ดีขึ้นกว่าเดิมควรเพิ่มความเร็วทางอินเทอร์เน็ตให้มากขึ้นเพิ่มจำนวนคอมพิวเตอร์ที่สามารถเสียบ USB ได้ควรมีการอบรมปลูกฝังการใช้ประโยชน์จากสารสนเทศโดยบรรณารักษ์หรือคิดประกาศใช้สารสนเทศเพื่อการเรียนรู้เท่านั้น

1.5 ด้านนักเรียนเกี่ยวกับการใฝ่เรียนและนิสัยรักการอ่าน นักเรียนส่วนใหญ่เห็นความสำคัญเกี่ยวกับการใฝ่เรียนและนิสัยรักการอ่าน จึงควรจัดห้องสมุดให้เป็นแหล่งเรียนรู้ที่น่าสนใจ ทุก ๆ ด้านจนถึงจุดนักเรียนเข้าไปใช้บริการได้มีการประสานงานระหว่างบรรณารักษ์กับครูผู้สอนในการจัดกิจกรรมเรียนรู้ ให้นักเรียนใช้ห้องสมุดเพื่อการค้นคว้าการจัดให้มีหนังสืออ่านเพิ่มเติมด้านวิชาการตามหลักสูตรแต่ละกลุ่มสาระให้มากขึ้นและประชาสัมพันธ์แนะนำหนังสือใหม่โดยแผ่นป้ายนิเทศหรือผ่านทางอินเทอร์เน็ตของโรงเรียนควรจะให้แก่นักเรียนที่ไม่ตั้งใจใฝ่รู้ใฝ่เรียนได้พัฒนาตนเองให้ดีขึ้น และหมั่นเข้าห้องสมุดบ่อย ๆ เพื่อให้มีนิสัยรักการอ่านเพิ่มมากขึ้นควรมีการจัดกิจกรรมในห้องสมุดเพื่อให้นักเรียนทุกคนได้ร่วมกันและมีนิสัยรักการอ่านมากขึ้นและควรมีการสอบถามความคิดเห็นในการเลือกซื้อหนังสือห้องสมุด และมีบริการที่หลากหลาย ตอบสนองกับยุคที่มีเทคโนโลยีที่ทันสมัย

1.6 ด้านทรัพยากรสารสนเทศประเภทวัสดุตีพิมพ์ เจ้าหน้าที่ห้องสมุด/นักเรียนช่วยงาน ต้องให้ความสำคัญและหมั่นตรวจสอบชั้นหนังสืออย่างสม่ำเสมอเข้มงวดในการที่นักเรียนนำหนังสือไปเก็บไว้บนชั้นหนังสือเองมีการจัดซื้อหนังสือใหม่ ๆ เข้าห้องสมุด อย่างสม่ำเสมอ ควรหนังสือนิตยสารหลากหลายควรจัดหาซื้อหนังสือเล่มใหม่แทนเล่มเดิมหรือซ่อมแซมหนังสืออยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ มีป้ายเตือนห้ามขีดเขียนหนังสือ หรือฉีกไปเล่น ควรมีการจัดวัสดุและสื่อประกอบการเรียนรู้ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ ให้มากขึ้น เช่น แผนที่ต่าง ๆ และ เพิ่มงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุตีพิมพ์และจำนวนของวัสดุตีพิมพ์ ควรปรับปรุงและดูแลซ่อมแซมวัสดุไม่ตีพิมพ์อย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ใช้งานได้เหมือนเดิม

1.7 ด้านทรัพยากรสารสนเทศประเภทวัสดุไม่ตีพิมพ์ การจัดซื้อวัสดุประเภทวัสดุไม่ตีพิมพ์ การจัดซื้อวัสดุประเภทตีพิมพ์ ตามงบประมาณและรายการที่หน่วยงานต้นสังกัดกำหนด การขอรับบริจาค การส่งเสริมให้ครูและนักเรียน จัดทำวัสดุสารสนเทศเพิ่มเติม สร้างความตระหนักแก่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ระดมทรัพยากรทั้งภายในและภายนอก ให้ครูและนักเรียนมีส่วนร่วมในการเลือกวัสดุไม่ตีพิมพ์ควรจัดซื้อเพิ่มเติมให้เพียงพอต่อการใช้งานของนักเรียน สอบถามนักเรียนหรือครูผู้สอนว่าต้องการวัสดุไม่ตีพิมพ์ประเภทไหน จัดทำป้ายบอกตำแหน่งของวัสดุไม่ตีพิมพ์ให้ชัดเจน ง่ายๆ

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อนำไปใช้วางแผนพัฒนาห้องสมุดของโรงเรียนยุพราชวิทยาลัย

2.2 ควรศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งเสริมให้ครูและนักเรียนและผู้ปกครองเข้ามาใช้บริการห้องสมุดโรงเรียนยุพราชวิทยาลัย

2.3 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของครู นักเรียน และผู้ปกครองเกี่ยวกับการดำเนินงานห้องสมุดของโรงเรียนยุพราชวิทยาลัยด้วย เพื่อให้เห็นความแตกต่างของความคิดเห็น ข้อมูลที่ได้จะสามารถนำมาใช้ปรับและพัฒนาการให้บริการที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บริการแต่ละกลุ่มต่อไป